

16 дана офанзиве — 45 дневних заповести маршала Стаљина

МАРШАЛ ЖУКОВ ПРЕД БЕРЛИНОМ

Трупе Првог белоруског фронта у свом маневрима надирању постигле су досад немачку бразду. Савлађујући јасна немачка утврђења и ломећи упорот отпор непријатеља оне су за нешто више од 20 дана превалиле пут од Варшаве до близине Франкфурта. Десно крило маршала Жукова развијало је офанзивне операције северно и северозападно од важног пољског града Бидгошка. Западно од овог града јединице Црвене армије прешеле су немачку границу и северо-од важне немачке тврђаве Шнајдермиле пресекле немачке комуникационе линије које везују Данциг са Бранденбургом. У свом даљем надирању десно крило маршала Жукова све више се приближава последњој немачкој комуникационој између Данцига и Штетлина.

Немачка тврђава Познаноста је опкољена далеко иза фронта. Главнина трупа маршала Жукова прешла је немачку границу западно од овог града, избила на велику окуку Одре и сад између окуке Одре и реке Варте наступала на западу према Франкфурту, на равном путу за Берлин. Према немачким извештајима совјетске дивизије које су постигле велику победу у Источном Бранденбургу, приближиле су се Франкфурту и налазе се удаљене свега 100 km од Берлина. У исто време северо-десно крило централног фронта маршала Жукова наставља са својим надирањем северо-од Варте и удаљено је свега 60 km од ушћа Одре и од важног немачког пристаништа Штетлина. Лево крило

трупа Првог белоруског фронта очистило је пољску територију Југозападно од Познана, прешло немачку границу и успоставило повезан фронт са трупама маршала Коњева, које чисте десну обалу горње Одре. Офанзивом трупа Првог белоруског фронта ратне су операције пренесене са пољске територије у немачке провинције Бранденбург и Померанију. Постаје све већа опасност да Црвена армија продором на ушће Одре отсече од централне Немачке све непријатељске снаге које се боре на територији Данцига, пољског Коридора и немачке Помераније.

Трупе Првог белоруског фронта све више се приближавају доњем току Одре на широком фронту. Одра претставља последњу природну препреку пред Берлином.

ЦРВЕНА АРМИЈА 100 КМ ОД БЕРЛИНА

За последњих нешто више од 20 дана Црвена армија је постигла на фронту између Балтике и Карпат досад највећу победу у историји ратова. Дон су на северном и јужном боку немачког одбранитељског фронта трупе IV украйинског, II и III белоруског и I прибалтског фронта задале немцима тешке ударце, у исто време су се јединице I украйинског и I белоруског фронта много удаљиле од армије које уништавају немачке бокове, превалиле до 400 km дугачак пут, избили на широком фронту на реку Одру и приближиле се немачком главном граду на 100 km.

Велики губици непријатеља на фронту у Срему и Подравини

У Срему са још увек воде најжешће борбе. Наше јединице уз јаку подршку наше авијације спречиле су своје покушаје непријатељског продора и само преузеле иницијативу у своје руке. За осам дана борби, између 17 и 25 јануара, наша јединице убили су преко 5.000 непријатељских војника, уништиле 15 тенкова 100 камиона и 35 топова, те заплениле много ратног материјала. Наша авијација потпуно господари фронтом. Непријатељске ваздушне снаге уопште се не усуђују да се појаве на сремском небу.

И у Подравини разбијени су сви непријатељски напади. Наше јединице преузеле су иницијативу како на сектору Подравска Слатина—Доњи Михољац теко и на сектору Грубишно Поље. Непријатељ је прикупљен на повлачење и у борбама је изгубио за пет дана готово 40.000 војника и официра.

Жестоко се борбе воде на сектору Власенице, где непријатељ уз алудно покушава да се пробије ка северу. Осу-

јени су сви непријатељски напади на сектору Бијељина—Брчко.

Ошtre борбе воде се у Херцеговини на сектору Мостара, као и у Босни на комуникацији Зеница—Гравник.

У последњим данима наше диверзантске групе и партизанске јединице извеле су низ успешних акција у салин непријатељским упориштима. У Загребу су бачене у ваздух творница уља и творница акумулатора.

У Новом Месту и Жиженберку у Словенији бачени су у ваздух мостови преко реке Крке. У Крају и на Бледу наши млини бацили су у ваздух три ходила са немачким штабовима. Оне спроведене су велике ливнице челика у Јесеницима.

Велику активност развијају јединице које уништавају комуникације у Словенији и Хрватској.

У близини Марибора бачен је у ваздух оклопни воз, којом приликом је погинуло више од 400 непријатељских војника и официра.

Савезници у офанзиви против Немачке и Јапана

Непријатељ губи иницијативу на Западу

На северном сектору западног фронта савезничке снаге прорешиле су јужно од Ахена на немачку територију. На арденском сектору готово потпуно је овладијана немачка избочина и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из њене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Јаком савезничком противакцијом спречено је даље надирање немца на сектору Хагенуа у Горњем Алзасу. Задржани су немачки напади са мостобраном преко Рајне северно и јужно од Штрасбурга. Савезничке трупе су уважену целину извлачили из ќене немачке обласнице и савезничке трупе прешле су на 8 km широком фронту немачку границу. Ј

СОВЈЕТСКА ОМЛАДИНА У БОРБИ ЗА ОТАЦБИНУ

ДЕВОЈКЕ-УЧЕСНИЦЕ У ОТАЦБИНСКОМ РАТУ

Докосио други део чланска „Совјетска омладина у борби за отаџбину“. Чланак је за наш лист написала претставница совјетске омладине, Јекатерина Пожарскаја, која сада борави у Југославији.

Ти пролазиш, не сагнувши леђа,
са најсмелјима једнако у борби,
чеће смети непријатељски метак
да подигне руку па младост твоју.
Дуго ће да прате наше корачање
снажне даљине код Москве,
девојка у великом шинјелу
драги ратни друг.

На фронтовима отаџбинског рата, заједно са младићима одважно уништавају непријатељске совјетске девојке. Оне испољавају високе примере дисциплине, храброст, племенитог самопокрета, везана у борби против крвног непријатеља. Рат је показао да девојка-војник није ништа гора од војника-мушкарца.

ХЕРОЈ СОВЈЕТСКОГ САВЕЗА, ЉУДМИЛА ПАВЛИЧЕНКО
(Рад сликара Н. Н. Жукова)

Ево недовршеног писма:

„Украјино, моја Украјино! Омиљена моја мајко! Ти си нас гајила, ти си нас мазила, ти си нам поклањала своја најлепша блага. Али нема тог блага које би било једнако твојој љубави којом нас окружујеш од детинства. А је, кћи твоја, кћи украјинског народа, заклињем ти се светим сећањем на погинулу браћу и сестре, да ћу сవршити да се све тим, непоштедно, сваком капи своје крви. Ако ми непријатељски метак однесе руку, тућући се једном руком, ако изгубим ноге, ја ћу да се примакнем пузећи зверском стаду и уништаваћу га гранатама. Ако ми извади очи, осетићу непријатеља срцем и изђућу да промам.“

Ове речи су написане руком украјинске комсомолке-гардијанке Јубе Земске, која је уништавала фашистичке тенкове. Да последњег даха испуњавала је љубав своју војничку дужност.

...Два су уништена. Трећи јури из позадине. Као светло излаза падају метци. Строго, прости као споменик обарају је девојка код дугачке пушке. Поред срца је мала рата... Не могу да стишам своју тугу, умирају победилих тенка. На пролећном слегу који се топи...

Совјетске девојке су од самог почетка рата оствариле своја занимљава у миру и стала у редова неустрашних војника.

Радница Фабрика трикотаже у Одеси Нина Онилова, још у Фабрици је изучила митралез. Она је цело време живела у својим маштањима слику Чапајева Анже-митралесца, неустрашиве руске жене.

И сада са њено маштање испунило. Добила је дозволу да оде на фронт. Број је навикла Нина на тутњаву и звекав челика на фронту, на младове ватре, дима и замљава. Због прецизности гађања и због смелости Нину су заковели војници и командари јединице.

Данас ће бити борба. Нина зна да је то за њу прво право борбено крштење. Она стажа зубе, малки длакови јача прими-

тишују ручицу митралеза. Напред су заштитили митралез, чула се вика нападача... све ближе и ближе су се чули туђи гласови. Неки Фриц на поквареном руском језику узвишио је грубе псеће. Тако онда када је око ухватило у мраку силујући непријатеља која су ишли у напад. Нина је изненадном јаком ветром почела своју прву борбу. Ујутру је Нина видела своје дело: четири десетине хитлеровца већ су се у долини... То је само почетак — казва је гласно. Упознаће још они „Анку-митралесца“.

Борбе су сваким даном постајале све жешће. И опет у једној од борби, као и у прву борбenu ногу, лутуто је заштетао митралез и Онилова је пре-

јединица. Пут јој јако тежак и далек, али девојке нико ни помињаше на тешкоће. Оне су знале да задатак треба да буде испуњен, а исто тако су знале да ће да га испуње.

Ишли су целог дана, увече су стигле до широке, брезе реке; требало је да пређу на другу обалу. До наших је остало свега двадесет километара. Девојке су одлучиле да пређу реку пливачи. Ана је пливала брже од Марије. Наједанпут је ухватио грау у нози. „Ако повиши — спашће ме!“ помислила је. И наједном се она страшно упласила да ће стварно да викне и да ће на њену вику да се скупе непријатељи. Њу ће да спасу, али ће такође да ухвати Марију, код које су били сви документи и сва ће њихов рад да падне у руке зверима.

Марија — једва дишући питала је Ана — можеш ли да допливаш, Марко ли да допливаш — Марија?

— Допливах.
— Знаш ли ти све — за батерије и за гарнизоне?

— Зна.

Ана је почела да тоне. И сада се она највише бодала да не повиши. Ана је до крај угрзила шаку своје десне руке и осетила је на уснама слани укус. Глава Ана је отишla под воду. На моменат је поново изронала и Марија је видела познате сјајне очи. Хтешла је да помогне другарини, али су је снажне остављале, разумела је ако се један минут задржи са другарином да ни сама неће моћи да исплива. А документи су морали да буду предати безусловно. Марија је препливала. Она је дуго стајала на обали гледајући реку, знајући да нема кога да чека, али њено срце још увек није могло да верује у погибију другарине. Војни задатак је био испуњен.

Наша девојка и жене долaze на борбene дужности погинулих вереника i мужева и уништавају непријатеља зајдоје — за себе и за погинулог друга. Као потврда за ово служе многобройни чиновнице. Ево једне од њих.

Код тешко рођеног совјетског војника била је најчешћа цедуљница коју је на писао својој драгој.

„Драго Татјана! Ја умирем. Последњи реч је упућен теби, моја драга девојчиња. Тешко ми је да замислим да више нећу да те видим, прекида ми се живот... Лежим у шупи до које сам дојузао. Тешко сам рањен у леђа. Неколико корака од мене леже Немци убијени мојом руком. Умирам са твојим именом. Тешком муком сам извадио твоју фотографију и комсомолску карту. То је све... Татјана, драга моја, ти нећеш да плачеши, ти нећеш да одустанеш од борбе. Мене нема, али зато си ти ту. Ти ћеш да се светиш за све, Татјана, веруј ми ја сам се храбро борио. Слабим. Проплето је цар љубави и ти ти си све у њему...“

Збогом драга моја! Живи, освешћу се и не жалећи живот. Умирем срећан зато што верујем у победу... Не плачи, не туѓи. Твој Јурка умире и жали само што није могао поново да види тебе домаћину... крај. Губим снаге. Татјана, драга моја, освети се за наше одузете среће. Напиши мојци, оцу, Хтео бих да кажем...“

На овоме се цедуљница прекида. Јуриј је умро у болници.

Његова волјена Татјана Сумарокова, неваљавала је да је прими да доброје. Татјана је извештавала да је најбоља на фронту ради као ваздушни стрелац на бомбардеру. Свети се за погинулог друга свом тројицом жене која је изгубила другог. Не зна за страх, неће да се од марса. Смртоносном ватром полиза колом непријатељских тенкова, сакупљену непријатељску војску. Њен авион доноси смрт Немцима.

Племените сличе совјетским девојакама, патриота, учесница у великом Отаџбинском рату, изразива одушевљење читаве наше омладине, читавог совјетског на-рода.

...Одјекује сатовима Кремља челична снага њихове верности, благословена је ова земља која је такве девојке подигла.

ПРИВИ АНТИФАШИСТИЧКИ МИТИНГ ЖЕНА СРБИЈЕ

АНТИФАШИСТИЧКИ ФРОНТ ЖЕНА ЈУГОСЛАВИЈЕ ОДЛИКОВАН је ОРДЕНОМ НАРОДНОГ ОСЛОБОЂЕЊА

Београд је доживео још један велики дан. 28. јануара то се осећало на сваком месту. Поворке жене са транспарентима, кличући нашу борби, народном јединиству, народној власти и војни нашег народа маршијалу Титу, ишли су улицама Београда. Све су се поворке сливале пред Коларчев универзитет у коме се одржавао Први антифашистички митинг жене Србије. Жене из целе Србије расправљале су о пословима и задацима који их очекују.

ПОЧЕТАК РАДА

Салаз Коларчевог универзитета била је пуня делегата из свих крајева Србије. Митингу су присуствовали чланови Антифашистичког већа народног ослобођења Југославије. Нацionalni

комитет. Антифашистичке скупштине народног ослобођења Србије, претставнице наше војске и Антифашистичког фронта жене из свих наших федерativnih јединица.

Митинг је у име Акционог одбора

ЈЕКАТЕРИНА ПОЖАРСКАЈА

вно Претседник АСНОС-а Синиша Станковић, а у име Главног штаба ЈНОФ Србије говорио је генерал-лајтант Бранко Польанц.

МАРШАЛ ТИТО НА МИТИНГУ

За време говора др. Благоја Нешковића, секретара Извршног одбора ЈНОФ Србије у дворану је ушао маршијал Југославије Јосип Броз-Тито са потпредседником Националног комитета Едвардом Кардељем, генерал-лајтантом Александром Ранковићем и шефом канцеларије пуковником Михајлом Бакићем. Жене Србије одушевљено су поздравиле другу Титу. Многе од њих су стварно да викне и да ће наше српске жене под варом и фером посласти народним митингом. Клиње се сије стицало све док се маршијал Тито није попео на говорнику и одржао говор, који је прешидан честим и дугогрдим одобравањем.

После поздрава Драгог Стаменковића, претсавника УСАОС-а говорила су у име војне мисије Велике Британије пуковник Максвел, а у име мисије САД капетан Петровић.

Претсавница националног комитета Отечественог фронта Бугарске Цветанка Караванова поздравила је жене Србије и између осталих казала: „Сестре, бугарске жене вас уверавају да су драговољно испратиле своје синове и своје мужеве из фронта према Зердину, и да су широким срцем припалије Југословенском дому. Она су наше и наме и да се стицало све док се маршијал Тито није попео на говорнику и одржао говор, који је прешидан честим и дугогрдим одобравањем.“

Седам синова дала је ослободилачкој војсци стара мусиманка Тима Куњић из Тузле. Топло поздрављена од србијанских жене говори она како су мусиманке жене под варом и фером посласти народним митингом. Кад су дошли наши синови — партизани у Босну, — каже она србијански мајкама — ми смо их примили као своју децу, давале смо им све што имамо“.

После говора још многих жена из целе Србије, на митингу је изблизио Главни одбор АФЖ Србије, у чије су претседништво ушли: Ружа Прибићевић, Џанз Бабовић, Мара Милаковић, Разуменка Петровић и Јелена Поповић.

Са митинга су ућућени поздравни телеграми нашим и савезничким руководиоцима, установама и телима. На крају је поздрављено митинг шеф совјетске делегације пуковник Димитрије Никитин. Жене су искрено поздравиле претсавника велике братске земље и предале му поклоне.

ЗА ИСТЕ ЗАСЛУГЕ — ИСТО ПРИЗНАЊЕ

При завршетку рада из митинга је дошао претседник АВНОЈ-а др. Иван Рибар потпредседник Марко Вујачић и секретар Родолуб Чолаковић. Одлуком Претседништва Антифашистичког већа народног ослобођења Југославије Антифашистички фронт жене Југославије одликовани је орденом Народног ослобођења. На тај начин олако је зајлучено признање за напоре и жртве које су жене целе Југославије дали у народно-ослободилачкој борби, као мајке ћунака народне војске или као активне борце. Тако је поред Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије, који је 18. новембра 1944 на Првом конгресу УСАОС-а одликован високим орденом Народног ослобођења. Најчешће је изјављено да је Југославије највећи принос митингу. Жене из целе Србије, из Чачка рекла је, поздрављајући се са другом Титом: „Поздрављам се за свету жену ослобођења Србије. Ти друже маршиш уместо мoga брата и хвала Ти.“ Стара Јованка Азања рекла је Маршијалу грељићу га: „У народној борби па ми је син Радослав, моје две кћери су у народно-ослободилачкој борби, али ја не плачам, ја радим као борбена мајка за нашу победу. Сад љубим друга Тита уместо свог погинулог сина Радослава“.

Разговор и сусрет жене са другом Титом били су доказ огромне љубави коју народ гаји према свом Маршијалу. Ти друже маршиш уместо мoga брата и хвала Ти.“ Стара Јованка Азања рекла је Маршијалу грељићу га: „У народној борби па ми је син Радослав, моје две кћери су у народно-ослободилачкој борби, али ја не плачам, ја радим као борбена мајка за нашу победу. Сад љубим друга Тита уместо свог погинулог сина Радослава“. Радослав и сестре жене из целе Србије стицале су се да помognu наше борце: склопљале су се да је сећају на њену победу. Улазећи у све наше крајеве, сваки град, свако село, одбори УСАОЈ и АФЖ поздавали су све жене и сву омладину на заједничком народном послу, не глађујући на варске, на

наши херцатици

«ЧУВАЈТЕ ОВАЈ МИТРАЉЕЗ...»

Истога дана, Билећа и Билећки крај сазнали су, да је почeo руско-њемачки рат. А сјутрадан већ, група најодважнијих родољубивих народа устала против түћина. Отада је стално ишо са својим митраљезом. Неуморно је газио из боя у бој, из побједе у побједу. Огњеним митраљеским рефлаксом писао је о биткама устанка, о Бијелој Рудини, Чепелици и другим првим окршајима са окупатором, о Борчу и другим величним побједама под издајницима.

Спартни сухи дан херцеговачког љета поплако је измицао, кад се тих двадесетак људи, са неколико пушака, попеле у страну изнад села, у љуту криш изнад Присоја, на Тухор, — када је њих двадесетак стварно одрекло поступност вазalima тек засноване ижљадугодишњем империје. Одлучујући се на тај корак, много и нису размишљали. Њико за вјера била је безмјerna, а све је остало било јасно, сјамо собом: они се живи не дају у руке крвникама, они ће будно пазити, па ако усташи поју — разумије се — уздрти по њима.

Црномањасти широки двадесетдвоји-дињањак, са ведрим окружним лицем, сјестно се тада:

— Остале су двије пушке. Знам где су закопане, требало би их донијети! — Није случаја окијавао. Није чекао да се дискутира — треба ли или не треба рескирати, спуштати се доље, хуњама. Вјешто и хитро, попут срдача, одбрзо је млади кроз грмље...

Отишао је и — није се вратио. Тога дана није поново дошао међу другово. Ухватиле су га уставше.

Јевто Бошњак, — тако се звao тај младић, радник, — није се надао да се узлети аребеју око кућа, у селу. Али се није уплашио. Причали су очевици — није чак ни задржао, када је пао у злаковачке руке. Само је често стегао вилице. Сигурно је мислио за себе, док су га вазаног гонили у Билећу: «Није ми имати живи, гадови!» Сигурно је и сјутрадан, док су му припремали ражу, понекада исту одлуку...

...За то гријемо, мала дружина којој је припадао очекивао је да се по први пут ухвати у коштац са непадничима. Бидили су читаву ноћ, а затим читаво пријеодно, ослушкивали, осматрани. Оnda су, одједном, видјели како је изблизу широк и нешто разређен стрљачко ство, како ти људи са испруженим пушкама опрезно улазе у село, шуњају се око кућа, пипају пакљиво. Тешко је било, суждјети први пучак...

А када је дошао тај први хитац, смијао је лакнуло. Јер, тај пучак протретао је и друге. Одјекнуо је силен, громко, разлијего се надалеко и скима највећим почетком великог боја за част и слободу.

Ну наједанпут, — тек што су око Присоја загрохотала пушке, и доље, око грава, избијајући. Прави плутуни. И доље — као да се развезза прва борба. Бидјело се затим, како уставши радови застадоше, узгibaše се. Руља се збуни. Ко им пуша иза лађа? — А и најнији борци се изненадише. Шта је то сад? Као да се борба води, у греду! Ко би то могао бити... — Али неко се браздоје:

— Стрелеју нашег Јевта. Сигурно, сад су га убили...

...Али не, Јевта непријатељ тада није успо оборио. Он је ипак остало. Остало је да истребије десетке и десетке извора, прије него за слободу дадне свој живот. Чврста одлука, донесена оног часа кад су га ухватили, ријешење — «Није дати се, истргнути се из канџа! — остварено је одмах сјутрадан. Сјутрадан, и он је чуо клик прве пушке. И њему је она још више појачала снагу, појачала вјеру — да има другог пута, да има спасења од ропства и смрти.

Уставио су га поволе на последњим испитима. Можда јо, да га — ради нужде — пусте, да му само за тренутак скину ланац с једне руке. А када је уставио ти учинак, Јевто је јединим мучењим покретом, мушки и одлучно, треснуо дебелим ланцем посрд злаковачког чела. «Ево ти, паји синић! — шкргутнуо је збикма и полетио као вјетар, преко тарби и јендана, кроз баште предграђа. Све што се затекло под оружјем на улици, скочило је за њим и пукало, теко да је изгледало — као да се борба води.

Јевто Бошњак је чуо, и разумио, да се код Присоја стварно води борба. Отишао је тамо. Тамо је, одмах, изашао своје другова. Донио је она двије пушке, ради којих је чуо. Отада се више нико раздјељао ни од другога, ни од пушке. Тако је он, тако су и његови другови започели борбу. Тако је, ето, започето велико славно дјело, велика и чудесна легенда, коју су, заједно са њима, писале хиљаде бораца, легенда која је читав један народ покрила славом...

...У августу мјесецу, четрдесет и прва, народни борци Билећког краја заробили су и побили у једном окршају преко 700 уставша. Јевто Бошњак је био међу првима. Он је дошао до пушкоми-

Омладина Србије примила је на себе организацију транспорта 80 вагона хране за Црну Гору и Санџак

Када су се наше српске бригаде бориле по Црној Гори, Санџаку, Босни, Херцеговини, Далмацији, Лици и Кордуни, народ је борци дочекивао као рођене синове и одајао последњи залогај од уста да их прехрани. Данас Србија дугује помоћ својој бригади из осталих крајева Југославије. И раније су неки наши израјеви били скромашки, али су за ове три и по године толико отушене, да је народ изложен великој глади и немаштини. Бос и гладан, народ се држи јуначки и не ропчи: он зна зашто је овако тешко у нашој опљачканој домовини, и баш зато што зна, послао је све оно што је могло пушку да понесе у борбу против фашиста. Ретко се тада може наћи и дечак од 15 година а да није борац Титове армије. И у Србији народ је много проплатио, али неки толико популарних села, и ма да и сама тешко потољена, Србија ће одвојити од својих уста да оствари братство на делу, а да ће то убрзо учинити, обећана је њена омладина.

Одбор за прикупљање помоћи пострадалим крајевима Југославије закључио је 20. а. м. акцију прикупљања, која је спроведена на иницијативу Правог конгреса омладине Србије. Омладина је акцију за помоћ пострадалим у рату склопила не као акт чисте хуманитарности, већ као дуг, частан дуг слободи и братским народима, који су за ствар ослободилачи дали све од себе.

Око педесет милиона динара, преко сто вагона жита, 20 вагона пасуља, 4000 кг мести, 12 вагона пукна, 1000 кг вуне, 8000 чарџа, 1000 кг соли, одела, веша, сувог воћа, биће знатна помоћ спуштена крајевима. Од укупне количине, за Црну Гору и Санџак додељено је око 80 вагона.

Главни одбор УСАОС-а узео је да преко омладине, уз помоћ народне власти и војске организује транспорт. С обзиром на окошнице превозних средстава, снег и лоше путеве, транспорт ових намирница обзидан је проблем. За ту сврху из чачанског и ужикињског округа мобилисао се око 1.500 кола и неколико камиона за преобраћавање хране од Очај-Бање до Нове Вароши. Транспорт хране отпочео је 3. фебруара. Омладина тих округа примила је на себе раширишавање путева и пруге до Нове Вароши и даље потребну радну снагу за истовар и пртлогор хране. Омладинске организације ужикињског и чачанског округа морају проблем транспорта складити као ванланг и први дневни задатак, те у том циљу морају мобилисати све своје снаге, да се омладини својственом ударношћу и упорнишћу, изврши задатак који је пред нас поставила наша народна власт.

Тако ће помоћ стићи на време, јер се не сме никако закашњавати. Од ње зависи живот измученог али јуначког нареда, и на скаком омладинцу лежи тешка одговорност ако се ма и један дан одади:

Миленко Шотра

Находај Пирват.
„БОРЕ СЕ КАО ЛАВОВИ ИЗ ДАНА
У ДАН“
(Дрејдер)

Ударници II чете III батаљона Рајко Јаковић, Миодраг Терзић и Миодраг Матић исекли су за један дан 21 м³ дрва

БЕОГРАДСКА ОМЛАДИНА на Руднику

Око 7 сати ујутру пењу се београдски омладинци стрмим стазама према шуми. Они немају искуства у сечи шуме, па ипак већ у почетку, за првих 5 дана рада, они су оборили и умртили 155 куб. м дрва. Нихов резултат застоја много иза резултата II бригаде (шапчани и вељевци) и иза резултата IV бригаде (омладинци округа београдског). То је сасвим разумљиво: II и III бригаду сачињавају претежно сеоски омладинци, често старији од 18 година. Али београдски омладинци се крећеју уставити на томе: они сваким даном повећавају резултате и уколико време одмиче, утолико београђани стичу искуство у раду, који први пут обављају. Сваким даном се смањује разлика међу резултатима београдске III бригаде и II и IV радне бригаде. III београдска бригада није последња — она се напушта испред I бригаде, у чијем су саставу омладинци крагујевачког и чачанског округа.

Цела београдска бригада проклета је ватромним такмичарским духом. Што се тиме најбоље потпоро, она ће добити назив „нударничак“, а најистакнутији ударници у њој добиће као награду револвер.

За сада је на првом месту II батаљон (Мићин) са разликом од 5 метара насећеног округа окупљајући мобилисача из 1.500 кола и неколико камиона за преобраћавање хране од Очај-Бање до Нове Вароши и даље потребну радну снагу за истовар и пртлогор хране. Омладина тих округа примила је на себе раширишавање путева и пруге до Нове Вароши и даље потребну радну снагу, почеле су се формирати радне чете, батаљони и бригаде. Одржани су по читаву Албанију велики скupови омладине, нарочито у последње време када су ослобођени градови. Секретар БРАШ-а (Савез антифашистичке омладине Албаније) Живко УСАОС-а

Ратисан је да омладина прелази у војство.

Ратисан је да омладина прелази у војство.

Радни батаљони албанске омладине

Албанска антифашистичка омладина почела је да ради на подизању свога миљу између Корче и Аргирокастра. Она што су окупатор и његови сарадници порушили и попалили. У скромном селу по властите иницијативе сточнику изградио су већину мостова, ауто-стреле итд. Да би се мобилисале све снаге, почеле су се формирати радне чете, батаљони и бригаде. Одржани су по читаву Албанију велики скupови омладине, нарочито у последње време када су ослобођени градови. Секретар БРАШ-а (Савез антифашистичке омладине Албаније) објавио је утакминицу између Корче и Аргирокастра за образовање радника батаљона. Ову утакминицу добила је Корча, која је образовала два батаљона, сваки са по 200 омладиника. Утакмица је имала велики одјек, међу градском омладином. Стотине добровољаца приступиле су заједнички раду. Надајући су у Валони образоване два батаљона. У Корчи њихов број је достигао пет. У области Аргирокастра и Елбасана стално расте број чете, док је у Тирији 24. децембра 1944. године образована прва радна бригада која броји око 700 омладиника поделених у три батаљона. Прва радна бригада одмах је почела са опреком зграде у којој ће се одржати други конгрес албанске антифашистичке омладине.

„Пиманите“ објављују да је после проговора, вођених између разних омладинских организација, створен „Патротски савез омладинских организација“ у који улазе разне омладинске организације: ск匍и, извидници, комунистичка омладина, спортски савези, савез француске католичке омладине, савез младих Јевреја, свакој протестантске омладине. Циљ „Патротског савеза омладинских организација“ је да испустије и предложи владним органима мере за преинакење услова живота омладине, да би тим условима били ослобођени. С друге стране организација омладине испитиваће начине у форми како би омладина узела што активнијег учешћа у обнови Француске.

СТАРА ПАЗОВА: Ђурин Ђорђе — Твој чланак „Злочини и свирепости Немаца“ омо примиан. Добро би било да разрадимо неке појединости о поменутим стварима.

КРУШЕВАЦ: В. Тодоровић, Милић Милосављевић, Душан Јовић — Дописе из вашег округа нередово дојдомају и прилично ретко. Што се тиче овога, ми се не сме никако закашњавати. Од ње зависи живот измученог али јуначког нареда, и на скаком омладинцу лежи тешка одговорност ако се ма и један дан одади.

Букурешт
У Сијају је 29. децембра одржан конгрес национал-либералне омладине. На конгресу је донета одлука којом се „захтева да се у Румунији спроведу социјалне, политичке и економске реформе и да се казне ратни злочинци.“ (ТАСС)

ДОБАР И РЂАВ ФИЛМ

Наши омладински домови посталају отињишта нове културе. Они постављају себи за циљ сакупљање омладине око претресања и решавања културних питања, пре свега оних, које нам наше живот. То значи да они жеље да воспоставе нашу омладину да правилно скрећу велике борбе наших народова, дуж народно - ослободилачкој борби, демократије и хуманизма. Али ово су врло важни начини оваквог масовног културног рада. Међутим, наши омладински домови још често не знају како да заинтересују своје многобројне чланове питањима које одговарају нашој стварности и величим човечанским идејама. А ово треба да буде истовремено и научно и занимљиво за омладину.

БРАНКО П. СУЧЕВИЋ

Има ли на звијездама људи

Колико оно пута ноћу, сједећи пред кућом, чујући благо, идући у млини, стојећи на стражи, погледали наше се. Видјели смо милијона смијеђица. Мало нас је, који се нисмо запитали: има ли темо људи? Шта ли они раде? Гледају ли они сад на нашу Земљу и на нас? Мисле ли они о томе да ли на Земљи ко живи?

Таква су питања људи постављали већ хиљадама година. Главно је вада било: има ли на звијездама људи? Данас више учени људи тако и не питају. Они добро знају, да се живот на Земљи дуже развија, док се на концу није развио човек. Ако на звијездама има живота, ко ће знати да ли се развио баш човек, да ли се можда није развио неко друго разумно биће. Зато се данас учени људи питају: има ли на звијездама живота? Какав је тај живот, тешко бисмо то могли знати ако тамо не бисмо отишли. Наши телескопи могу нам дати неке податке за размишљање, али тако ситна бића као биљке и животиње, не можемо разазнати.

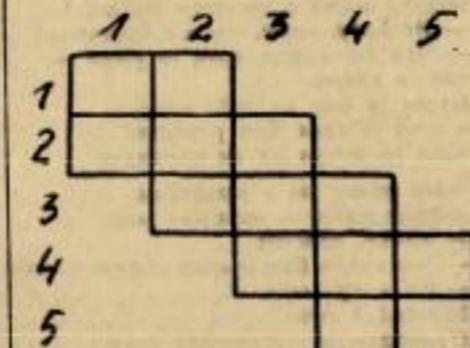
Дакле, има ли на звијездама живота? На звијездама, које називамо тим именом, сигурно нема. Звијезде су усисане и имају своје стајство. Тамо не може ништа живети. Преварује је. То значи: живота може бити само на планетама, па оним свемирским тијевима која су хладна и тамна попут наше Земље и Мјесеца. Па и на њима једино онда, ако има услова за живот. На Мјесецу на пр. не може бити живота, јер нема зрака ни воде. Значи, да се живот развија, треба да на планети има дosta зрака и дosta воде, па да не буде ни преварује ни прекладно.

Телескопи нам показују, да су неке планете замагљене. То значи да тамо има воде и зрака. Она магла, то су облаци у зраку. На неким планетама је, изгледа, те вода прањиш. Ту може бити живота, али ће се он тек губити. И наша Земља је некад била таква.

На неким планетама нема дosta зрака. На неким нема дosta воде. Чак је и неко научник заявљао планета што је називамо Марс. Да на њој има воде, то је сигурно. Лијепо се распознаје мора, па смијеђици бије ватре. Но, те је воде много мање него на нашој Земљи. На Марсу се приблијају неке разне пруге. Неки су људи браздите закључили, да су то канали. А, ако су канали, онда су то могли направити само људи. То, онда, значи да су ти људи далеко развијени и напреднији од људи на Земљи. Некома је чак лапо на памет, да се споразумије с тим људима. Један је београдски књижар послao телеграм на Марс. Дошао ћовек на пошту, платио тексус и послao телеграм. На тај телеграм, наравно, није добио одговора. Већина научника сматра да је врло тешко закључити, откуд на Марсу има људи. Оно рече пруге, тврди се, сасвим су нешто друго.

Укратко, да ли на планетама има живота, није сасвим сигурно. Могуће је да га има. Ипак, изгледа, да ће бити људи. Уостalom, то је наука још морати дugo да проучава.

СЛОГОВНЕ СТЕПЕНИЦЕ

ВОДОРАВНО: 1 највише законодавно и извршно тело демократске федративне Југославије, 5 Уједињени савез антифашистичке омладине Југославије, 9 узник, 10 почасна палба, 12 кинџија, 14 прилог, 16 наша народна војска, 19 презиме хрватског књижевника [обрнуто], 21 кварт, 22 мушко име, 23 залив у Средњој Африци, 25 женско име, 27 грчки народно-ослободилачки покрет, 29 заменица, 31 највећа војна јединица, 33 кинџијали презимена и имена македонског јавног радника, 34 разапета платна на баркама, 35 женско име.

УСПРАВНО: 1 велики град у западној Немачкој који су заузели савезници, 2 домаћа животиња, 3 инсент, 4 снајан, 5 човечји орган, 6 веза, 7 река у Сибиру, 8 јединствени народно-ослободилачки фронт, 11 кућни бог старих Римљана, 13 днарље животиња, 15 наша појрајна, 17 одјекује, 18 слово патинице, 19 страно именско име, 20 водена животиња, 23 Савез комунистичке омладине Југославије, 24 облик глагола бити, 26 врста бугарских цигарета, 27 уничвани, 28 тишина, 30 негација, 31 мера да површину, 32 кинџијали имена и презимена познатог хрватског војара, 33 кинџијали имена и презимена организатора народног устанка у Далматији.

КОЛИКО је дубока бара!

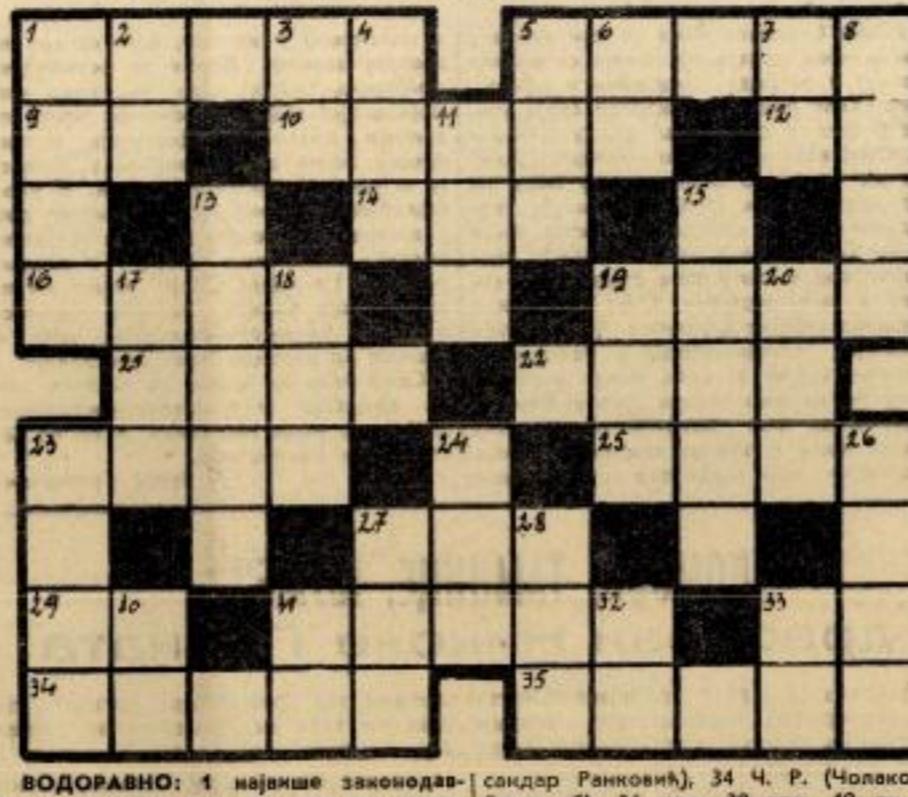
у средини једне баре кружног облика, чији је пречник 4 м., победоња је трска која вири из воде 1 м. Када се трска савије, њен врх додирује обалу.

Решење „РАЧУНАЉНЕ“

из броја 28 „Омладине“

11	25	24	14	= 74
23	13	12	26	= 74
22	16	17	19	= 74
18	20	21	15	= 74
—	—	—	—	74

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1 највише законодавно и извршно тело демократске федративне Југославије, 5 Уједињени савез антифашистичке омладине Југославије, 9 узник, 10 почасна палба, 12 кинџија, 14 прилог, 16 наша народна војска, 19 презиме хрватског књижевника [обрнуто], 21 кварт, 22 мушко име, 23 залив у Средњој Африци, 25 женско име, 27 грчки народно-ослободилачки покрет, 29 заменица, 31 највећа војна јединица, 33 кинџијали презимена и имена македонског јавног радника, 34 разапета платна на баркама, 35 женско име.

сандар Ранковић), 34 Ч. Р. (Чолаковић Родолуб), 36 пар, 38 трк, 40 ли, 41 Конго, 43 АВНОЈ, 45 окна, 46 Анта.

УСПРАВНО: 1 јудистичко, 2 оса, 3 сбија, 4 Илина, 5 Б. Ђ. (Бранко Ђолић), 6 рад, 7 оп, 8 Тант, 9 Имре (Медачи), 10 орографија, 16 Нант, 17 мами, 19 тапир, 20 печат, 22 ом, 24 ТАС, 25 ам, 27 ар, 29 ер, 31 алга, 33 аква, 35 рок, 37 А. О. (Акциони одбор), 39 Ра, 40 пот, 42 и 44 Н. Н.

СПОРТ

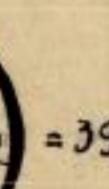
СПОРТСКЕ ВЕСТИ ИЗ С.С.С.Р.

Одржала се занимљива ногометна утакмица у граду Молотову прilikom затварања сезоне. У пријатељској игри состали су се тимови једне од војних фабрика. Један тим је био састављен од ногометаша — „стараца“ — који су били одрасли и имали огромно искуство, а други је био састављен од спољних омладића — почетника. Победили су „старици“ са резултatom 4:3. Ногометаши Молотова врло добро играју, а то могу да захваље честим сусретима са најбољим московским тимовима.

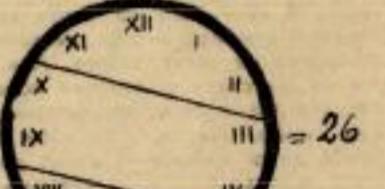
★

Одржала се у последње време занимљиве утакмице у Јерменији. Оне су се завршиле финалима у ногомету и кошарци, које су се одржале у престоници републике Еревану. Ногометни тим „Динамо“ града Ленинграда, који је у току две године имао пехар Јерменије, овог пута имао је сусрет са тимом града Кафана. Врло је лако победио са резултatom 7:0. У финалама кошарке учествовали су тимови говда Еревана, Ленинграда Кировоканца и Степанозиона. У првим играма су победили Кировоканци и Ереванци.

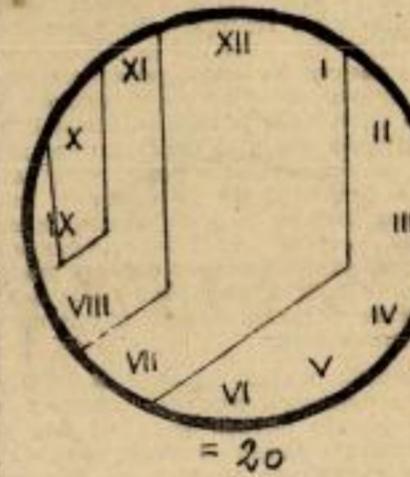
РЕШЕЊЕ РАЧУНАЉНЕ из прошлог броја

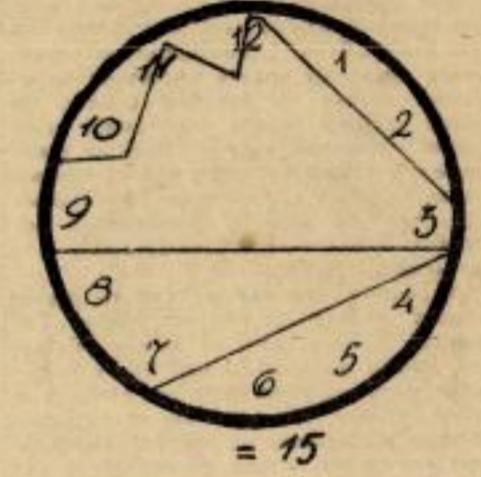
= 39

= 26

= 20

= 15

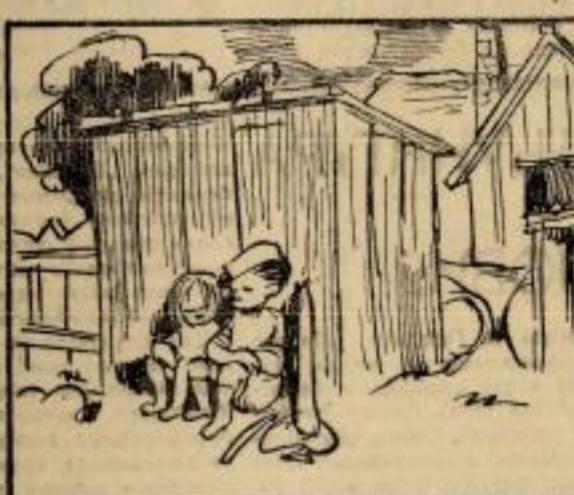
ПРАВО јЕ да ЛОПОВ СТАРИ КАЈЕ ГРЕХЕ У БУВАРИ

Газда Марко жапосно пред пионире стада — „Ћиро, Миро, лопов неки мед ми стапио краде.“

Лопова ухватити част је пионира; план о томе стварају сад Ћира и Мира.

На стражи су они, већ је пала ноћ. Са стрпљењем чекају кад ће лопов доћ.

Лопов стике пред кошницу тихо се прикрда, мед да дигне неприметно но увек до сада.

Полако дине кошницу спрема се да бежи; место меда — страшан пас сад на њега рези.

У кошници једну празну он од страха жури, а пас му са скрив не да бесне за њим јури.

Кроз кошницу пропао, а у сред те буке прискочио Ћира да му веже руке.

Задовољни пионири лопова у Одбор воде, прозуки ми келце тако га спроводе.